

UCHWAŁA Nr XXVIII/337/2026
Sejmiku Województwa Opolskiego
z dnia 16 czerwca 2026 r.

w sprawie przyjęcia rezolucji o uczczeniu 50. rocznicy Robotniczych Protestów Czerwca 1976 roku

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 720) w związku z § 20 ust. 1 Statutu Województwa Opolskiego (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2021 r. poz. 2836) Sejmik Województwa Opolskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się rezolucję w sprawie uczczenia 50. rocznicy Robotniczych Protestów Czerwca 1976 roku, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Rezolucję, o której mowa w § 1 przekazuje się:

- 1) Prezydentowi RP;
- 2) Prezesowi Rady Ministrów;
- 3) Marszałkowi Sejmu RP;
- 4) Marszałkowi Senatu RP;
- 5) Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- 6) Posłom i Senatorom z województwa opolskiego;
- 7) Wojewodzie Opolskiemu;
- 8) starostom;
- 9) wójtom/burmistrzom/prezydentom miast;
- 10) Związkowi Województw RP;
- 11) mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
RAFAŁ BARTEK

Rezolucja o uczczeniu 50. rocznicy Robotniczych Protestów Czerwca 1976 roku

W czerwcu 1976 roku polscy robotnicy wystąpili w obronie swojej godności, praw społecznych oraz podstawowych wolności. Protesty, które objęły 24 ówczesne województwa, a szczególnie silnie zaznaczyły się w Radomiu, Ursusie i Płocku, były odpowiedzią na ogłoszone przez władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej drastyczne podwyżki cen żywności, które miały bezpośrednio uderzyć w poziom życia milionów obywateli.

Bezpośrednią przyczyną wystąpień społecznych była decyzja rządu o znaczącym podniesieniu kosztów podstawowych artykułów spożywczych, podjęta mimo głosów sprzeciwu w trakcie tzw. konsultacji społecznych i w warunkach pogłębiającego się kryzysu gospodarczego. W odpowiedzi na tę decyzję tysiące pracowników zakładów pracy podjęło strajki i demonstracje, domagając się poszanowania swoich praw oraz poprawy warunków życia.

Wydarzenia z 25 czerwca 1976 roku stały się jednym z najważniejszych przejawów społecznego sprzeciwu wobec władz komunistycznych. Pod presją protestów rząd po raz pierwszy w historii PRL wycofał się z wcześniej ogłoszonych decyzji dotyczących podwyżek cen. Jednocześnie uczestnicy demonstracji zostali poddani brutalnym represjom. Wielu z nich zatrzymano, pobito, poddano tzw. „ścieżkom zdrowia”, skazano w pokazowych procesach na kary więzienia oraz pozbawiono pracy i możliwości godnego życia.

Robotnicze Protesty Czerwca 1976 roku zapoczątkowały proces formowania środowisk opozycyjnych, inteligentkich i robotniczych. Ich bezpośrednim następstwem było powstanie Komitetu Obrony Robotników, a następnie kolejnych organizacji takich jak Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Wolne Związki Zawodowe, Studenckie Komitety Solidarności, walczących o prawa człowieka i wolności obywatelskie. Wtedy powstała także Konfederacja Polski Niepodległej – pierwsza opozycyjna partia polityczna w państwach „demokracji ludowej”. Działania te stworzyły fundament pod narodziny ruchu „Solidarność” i przyczyniły się do odzyskania przez Polskę wolności oraz upadku systemu komunistycznego w Europie Środkowo-Wschodniej.

Szczególną pamięcią otaczamy wszystkie ofiary represji oraz osoby, które wykazały się odwagą i solidarnością z szykanowanym, w tym pracowników Zakładów Elektrotechniki Motoryzacyjnej w Namysłowie, którzy podjęli strajk 25 czerwca, w wyniku czego wielu zostało poddanych wówczas represjom.

Radni Województwa Opolskiego, oddając hołd uczestnikom Robotniczych Protestów Czerwca 1976 roku, wyrażają wdzięczność wszystkim, którzy swoją odwagą, determinacją i poczuciem odpowiedzialności za wspólne dobro przyczynili się do budowy wolnej i demokratycznej Polski. Jednocześnie podkreślamy obowiązek zachowania pamięci o tych wydarzeniach oraz przekazywania prawdy historycznej kolejnym pokoleniom jako świadectwa walki o godność człowieka, sprawiedliwość społeczną, solidarność i wolność. Pamięć o Czerwcu 1976 roku pozostaje ważnym elementem dziedzictwa narodowego oraz symbolem odwagi obywatelskiej wobec niesprawiedliwości i przemocy państwa.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 pkt. 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 720) do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami i statutem województwa. Na podstawie § 20 ust. 1 Statutu Województwa Opolskiego w sprawach ogólnospołecznych Sejmik może uchwalać apele i rezolucje. Natomiast na podstawie § 21 pkt 1 Statutu Województwa Opolskiego, z inicjatywą podjęcia uchwały może wystąpić przewodniczący sejmiku.